

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
993-25

meddelad i Stockholm den 29 september 2025

KLAGANDE

World of Volvo AB, 559233-9849
Lyckholms Torg 1
412 63 Göteborg

MOTPART

Skatteverket
171 94 Solna

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skatterättsnämndens beslut den 27 januari 2025 i ärende dnr 62-24/I

SAKEN

Förhandsbesked om mervärdesskatt

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen fastställer Skatterättsnämndens förhandsbesked.

BAKGRUND

1. Mervärdesskatt ska vid tillhandahållande av tjänster som huvudregel tas ut med 25 procent av beskattningsunderlaget. På tillhandahållanden av vissa tjänster i museiverksamhet tillämpas dock den reducerade skattesatsen 6 procent.
2. World of Volvo AB driver ett upplevelsecenter. Till en del av centret, Volvo Exhibition, måste besökarna betala inträdesavgift. Bolaget ansökte om förhandsbesked för att få svar på om bolagets tillhandahållande av tillträde till Volvo Exhibition ska anses utgöra en sådan tjänst i museiverksamhet som medför att mervärdesskatt ska tas ut med 6 procent på inträdesavgiften. Av ansökan framgår följande.

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

Öppettider
måndag–fredag
09:00–12:00
13:00–16:00

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

E-post
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
Webbplats
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

3. Volvo Exhibition är uppdelad i olika områden. Ett område består av utställningsföremål – bl.a. 32 fordon samt historiska dokument och bilder – tillsammans med interaktiv media och annat innehåll som berättar historien om Volvo. Ett annat område, som bolaget benämner kunskapsområde, består av interaktiva stationer, exempelvis simulatorer, som ger besökaren möjlighet att på ett interaktivt och underhållande sätt lära sig mer om särskilda tekniska och samhällseliga utmaningar som Volvo arbetar med. Området med utställningsföremål upptar ca 2 450 kvm av den totala ytan om 4 000 kvm.
4. Skatterättsnämnden fann att den reducerade skattesatsen för tjänster i museiverksamhet inte var tillämplig på tillhandahållandet. Nämnden ansåg att tillträdet till Volvo Exhibition i mervärdesskattehänseende utgör ett enda sammansatt tillhandahållande som består av två delar, en museidel med fordonsutställningen och en aktivitets- och upplevelsedel. Nämnden fann vidare att de två delarna får anses vara sinsemellan likvärdiga och ingen del framstår som underordnad den andra. Eftersom det endast är en del, museidelen, som omfattas av den reducerade skattesatsen 6 procent kan den skattesatsen inte tillämpas på tillhandahållandet.

YRKANDEN M.M.

5. *World of Volvo AB* yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska ändra förhandsbeskedet på så sätt att bolagets tillhandahållande av tillträde till Volvo Exhibition i sin helhet ska anses som tillhandahållande av en tjänst i museiverksamhet som omfattas av den reducerade skattesatsen 6 procent.
6. *Skatteverket* anser att förhandsbeskedet ska fastställas och anför följande. När det gäller ett tillträde som består av olika delar och som anses utgöra ett enda tillhandahållande behöver det avgöras vad som är den bestämmande delen. Det kan alltså inte vara ett tillhandahållande som består av likvärdiga delar. Det är aktivitets- och upplevelsedelen som ska anses vara den bestämmande delen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering m.m.

7. Av 9 kap. 2 § mervärdesskattelagen (2023:200) framgår att skatt enligt den lagen tas ut med 25 procent av beskattningsunderlaget om inte annat följer av bl.a. 15 §. Enligt 15 § tas skatt ut med 6 procent av beskattningsunderlaget för tjänster i museiverksamhet som anges i 10 kap. 30 § 4.
8. De tjänster som anges i 10 kap. 30 § 4 är anordnande i museiverksamhet av utställningar för allmänheten och tillhandahållande i museiverksamhet av föremål för utställningar.

9. Dessa bestämmelser har sin grund i artikel 98 i mervärdesskattedirektivet (2006/112/EG) och punkt 7 i bilaga III till detta direktiv.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

10. En första förutsättning för att den reducerade skattesatsen ska få tillämpas på bolagets transaktion – dvs. att mot inträdesavgift ge tillträde till Volvo Exhibition – är att den innehåller minst ett tillhandahållande i museiverksamhet.
11. Enligt praxis omfattar museiverksamhet systematiskt ordnade samlingar av föremål som förevisas för allmänheten. En verksamhet som exempelvis enbart innebär att föremål tillverkas för att illustrera olika företeelser och händelser utgör inte museiverksamhet. Även definitionen av begreppet "museum" i 2 § museilagen (2017:563) bör beaktas. Med museum avses där en institution som är öppen för allmänheten och som förvärvar, bevarar, undersöker, förmedlar och ställer ut materiella och immateriella vittnesbörd om människan och människans omvärld (HFD 2018 ref. 18).
12. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening är den del av Volvo Exhibition som består av utställda fordon, historiska dokument och bilder ett anordnande av en utställning i museiverksamhet. Det är alltså fråga om en sådan tjänst på vilken den reducerade skattesatsen kan tillämpas.
13. Den andra delen – kunskapsområdet – som består av interaktiva stationer är emellertid av en annan karaktär. Stationerna har byggts upp av bolaget i syfte att ge besökarna kunskap genom interaktiva upplevelser. Med beaktande av den restriktivitet som ska prägla tillämpningen av de reducerade skattesatserna gör Högsta förvaltningsdomstolen bedömningen att den delen inte kan anses utgöra museiverksamhet i mervärdesskattehänseende.
14. Frågan är då om bolagets transaktion utgör ett enda sammansatt tillhandahållande eller om den består av två fristående tillhandahållanden. Det kan konstateras att besökarna mot en avgift får tillgång till hela Volvo Exhibition. De kan fritt välja om de vill ta del av endast någon av delarna eller av båda, men det går inte att köpa en inträdesbiljett till endast en av delarna. Detta gör att det vore konstlat att dela upp transaktionen. Den får alltså anses bestå av ett enda sammansatt tillhandahållande.
15. Det som slutligen ska avgöras är vilken skattesats som ska tas ut på tillhandahållandet. Av betydelse för den frågan är om någon av tjänsterna – sett ur en genomsnittlig konsuments synvinkel – kan anses vara den huvudsakliga tjänsten och den andra underordnad. Det är då den skattesats som gäller för den huvudsakliga tjänsten som ska tas ut. En tjänst är underordnad den andra om

den endast är ett medel för att få tillgång till den huvudsakliga eller om värdet av den är lågt i förhållande till den huvudsakliga.

16. När det gäller Volvo Exhibition är båda delarna enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening något som en genomsnittlig konsument skulle kunna tänkas vilja besöka var och en för sig om det vore möjligt. Tjänsterna är inte beroende av varandra på det sätt som krävs för att en av dem ska anses underordnad den andra, utan får anses vara likvärdiga.
17. Eftersom en av de likvärdiga tjänster som ingår i det sammansatta tillhandahållandet är en tjänst som inte omfattas av den reducerade skattesatsen för museiverksamhet, är inte heller det sammansatta tillhandahållandet ett sådant tillhandahållande. Skatterättsnämndens förhandsbesked ska därför fastställas.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Margit Knutsson, Inga-Lill Askersjö, Magnus Medin och Mikael Westberg.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Emma Annelund.